

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Круглий стіл
**«ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
ВІД ТЕОРІЇ – ДО ПРАКТИКИ»**

Відділ андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
(05 грудня 2024 р., Київ)

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧА ВВНЗ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ігор РАДОМСЬКИЙ, кандидат педагогічних наук, доцент, провідний науковий співробітник відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Суперечності у функціонуванні системи військової освіти

- низька ефективність застосовуваних технологій навчання, їх невідповідність вимогам формування та розвитку у військових фахівців компетентностей, системних знань, умінь, навичок;
- невизначеність з підходами щодо теоретичної та практичної підготовки військових фахівців за часом, формами та методами організації, місцем проведення, інформаційним і матеріально-технічним забезпеченням;
- низька об'єктивність оцінки педагогічними працівниками рівня знань, умінь, навичок курсантів (слухачів); нераціональність обраних при цьому методик та інструментарію;
- зниження в діяльності науково-педагогічних працівників рівня інноваційної, навчально-методичної, наукової роботи; якості викладання навчальних дисциплін, розроблення та вдосконалення дидактичного забезпечення освітнього процесу; вимогливості в процесі навчання; професійного зростання; наполегливості в підготовці науково-педагогічних працівників через ад'юнктуру та докторантуру.

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Визначення поняття «професійний розвиток» стосовно науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти надано у **«Методичних рекомендаціях для професійного розвитку науково-педагогічних працівників»**

«безперервний процес набуття нових та вдосконалення раніше набутих професійних та загальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності, що передбачає постійну самоосвіту та інші види і форми професійного зростання і може здійснюватися шляхом формальної та неформальної освіти, стажування, здійснення професійної діяльності тощо»

Актуальні проблеми професійного розвитку викладачів у системі післядипломної педагогічної освіти (за А. Вітченко)

Напрямок підготовки	Проблеми
Професіографічні вимоги до викладачів	Відсутні кваліфікаційні рівні для визначення персональних досягнень науково-педагогічних працівників у системі підвищення кваліфікації. Брак системи компетентностей за рівнями професійного розвитку. У професійному стандарті вони визначені за посадами (асистент, викладач, доцент і професор) без конкретизації діагностичного інструментарію для вимірювання й оцінювання інтегральних результатів (компетентностей)
Управління професійним розвитком і кар'єрою викладачів	Формальний характер планування, організації та контролю ефективності професійного розвитку викладачів, відсутні процедури стимулювання науково-педагогічних працівників до якісного підвищення кваліфікації, немає затвердженої диференційованої шкали залежності між підвищенням кваліфікаційного рівня і кар'єрним зростанням викладача
Методика підвищення кваліфікації викладачів	Безсистемність у виборі викладачем видів і форм підвищення кваліфікації, що не відображає рівень його попередніх досягнень і не мотивує до послідовної і наступної побудови індивідуальної траєкторії у професійному розвитку.

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Педагогічні умови формування і розвитку у викладачів ВВНЗ професійної компетентності (за В. Зінченко та І. Черніченко)

- 1. Стимулювання науково-педагогічних працівників щодо створення мотиваційної основи постійного професійного розвитку та оволодіння науково-педагогічною діяльністю у єдності наукового, методичного і праксеологічного аспектів.**
- 2. Моніторинг рівня готовності викладачів ВВНЗ до науково-педагогічної діяльності і організація підвищення кваліфікації з урахуванням актуального її рівня та побудова індивідуальної професійно-кар'єрної траєкторії.**
- 3. Систематизація елементів готовності до науково-педагогічної діяльності на інтегративному курсі підвищення кваліфікації викладачів ВВНЗ з використанням засобів і методів активного навчання.**
- 4. Забезпечення рефлексії, формування індивідуального стилю науково-педагогічної діяльності**

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Внутрішні та зовнішні фактори професійного розвитку науково-педагогічного працівника (за О. Гавришків)

внутрішні	зовнішні
особливості індивідуально психологічного характеру (інтереси, мотиви, потреби, здібності, спрямованість, темперамент)	наявність здорової конкуренції у закладі вищої освіти
дисциплінованість, рішучість, наполегливість, сміливість як вольові якості	створення нових умов та вимог до професійної діяльності
бажання віднайти своє місце в професійно-педагогічній діяльності у вищому військовому навчальному закладі	зміни в організації освітнього процесу
усвідомлення недостатності знань, досвіду для ефективного виконання своєї професійної педагогічної діяльності	наявність викладачів-наставників
мотивація до самовдосконалення та розвитку, бажання пізнавати щось нове та розширювати свій світогляд	призначення на нову посаду (нові обов'язки та вимоги)
	наявність науково-технічного прогресу
	оточення науково-педагогічного працівника

Сучасні моделі професійного розвитку наукових, науково-педагогічних працівників, які активно впроваджуються в закладах вищої освіти та можуть бути використані у ВВНЗ

1

- Особово-орієнтована модель професійного розвитку;

2

- Каскадна (циклічна) модель підвищення кваліфікації ;

3

- Логіко-дидактична модель навчального процесу підвищення кваліфікації НПП;

4

- Модель дистанційного електронного навчання ;

5

- персоніфікована модель підвищення кваліфікації в системі підготовки та підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників .

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Основні напрями вдосконалення професійного розвитку офіцерського складу

- перегляд системи індивідуальної підготовки, пристосування її до сучасних вимог та надання більшої самостійності командному складу військових організаційних структур щодо її планування та проведення;
 - стимулювання творчих пошуків командування щодо інноваційних технологій та шляхів їх впровадження у службову діяльність;
 - впровадження та розвиток системи дистанційного навчання на базі ВВНЗ для офіцерів військових частин за своїми військово-обліковими спеціальностями щодо їх самостійного навчання;
 - створення консультативних сайтів для надання можливості офіцерам самостійно отримувати навчальні матеріали або консультації у будь-який час;
 - удосконалення форм і методів навчання, поширення передового досвіду командирів, які застосовують інтерактивні методики, нові особистісно-зорієнтовані системи навчання;
 - надання методичної допомоги щойно призначеним командирам та підтримання їх позитивних починань з підготовки персоналу;
- своєчасне виявлення і сприяння усуненню причин, які гальмують удосконалення рівня професійного розвитку офіцерів у системі індивідуальної та колективної підготовки.

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ЗАПРОШУЄМО ДО СПІВПРАЦІ!

Відділ андрагогіки
ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України

andragogika@ukr.net